

ที่ นร ๐๕๐๑/๑ ม/๒

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๗

เรื่อง ร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ.
และร่างระเบียบว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๘๒๒๕
ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๗

ตามหนังสือที่อ้างถึงความว่า สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ยกร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. และร่างระเบียบว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. และขอความเห็นจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา นน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาร่างพระราชกฤษฎีกาและร่างระเบียบดังกล่าวแล้ว เห็นด้วยในหลักการที่จะให้ลดเรื่องที่ไม่มีความจำเป็นในการตัดสินใจของคณะรัฐมนตรี เพื่อให้มีแต่ภารกิจในระดับประเทศ และมีข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) ในร่างพระราชกฤษฎีกา ควรเพิ่มแนวทางปฏิบัติที่กระทำอยู่แล้วในปัจจุบัน คือการกลั่นกรองงานในระดับคณะกรรมการกลั่นกรอง หรือคณะกรรมการรัฐมนตรี ซึ่งจะเป็นการกระจายงาน โดยเมื่อคณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีเห็นสมควรให้มีการกลั่นกรองงานก่อนเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีก็ให้กระทำได้ โดยคณะกรรมการประกอบด้วยรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับด้านนั้น ซึ่งน่าจะเป็นขั้นตอนที่จะสามารถรองงานที่เป็นงานประจำออก หรือหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากที่ส่วนราชการเสนอมาไม่ครบถ้วน เพื่อคณะรัฐมนตรีมีมติต่อไป

(๒) ในปัจจุบันนี้ได้มีการเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบในการออกกฎหมายลำดับรอง (ร่างพระราชกฤษฎีกา ร่างกฎกระทรวง ร่างระเบียบ ร่างประกาศ และร่างข้อบังคับ) เป็นจำนวนมาก และมีแนวโน้มว่าจะมากขึ้น ทั้งที่กฎหมายลำดับรองเหล่านี้บางฉบับเป็นงานประจำของรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายหรือของส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบการบังคับใช้กฎหมายนั้น หรือเป็นการออกกฎระเบียบเพื่อเป็นการบริการประชาชน ซึ่งไม่กระทบต่อนโยบายของรัฐบาลโดยตรง จึงควรเพิ่มไว้ว่าสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีอาจเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติว่ากฎหมายลำดับรองในลักษณะใด อาจมอบอำนาจให้รองนายกรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการกลั่นกรองมีมติแทนคณะรัฐมนตรีก็ได้ วิธีการเช่นนี้ก็เคยกระทำมาแล้ว ซึ่งจะเป็นการลดเรื่องเข้าพิจารณาในคณะรัฐมนตรีอีกทางหนึ่งด้วย

(๓) ร่างระเบียบฯ ข้อ ๑๗ ในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดทำบันทึกสรุปประกอบการตรวจพิจารณาร่างกฎหมาย นั้น โดยที่ร่างกฎหมายอาจมีทั้งระดับที่มีความยากและซับซ้อน หรือเป็นเพียงการแก้ไขเล็กน้อยเท่านั้น จึงควรกำหนดในข้อ ๑๗ ไว้แต่เพียงเป็นแนวทางว่าสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาต้องจัดทำบันทึกชี้แจงผลการพิจารณาร่างกฎหมายด้วย ซึ่งการชี้แจงผลการพิจารณาดังกล่าวอาจจะระบุไว้ในหนังสือส่งถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี หรือจัดทำเป็นบันทึกแยกต่างหากก็ได้ถ้าเป็นร่างกฎหมายที่มีความยุ่งยากซับซ้อนหรือบันทึกมีความยาวมาก และในกรณีที่บันทึกประกอบกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติแล้ว เห็นว่า บันทึกนี้ควรต้องมิทางส่งต่อไปให้สภาผู้แทนราษฎรใช้ประกอบการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรด้วย เพื่อประโยชน์ในการชี้แจงร่างต่อสภาผู้แทนราษฎรของเจ้าหน้าที่ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง

(๔) ร่างระเบียบฯ ข้อ ๑๘ ในส่วนการเตรียมความพร้อมของส่วนราชการเจ้าของเรื่องเมื่อพระราชบัญญัติมีผลใช้บังคับ นอกจากต้องเตรียมการร่างกฎหมายลูกบทไว้ล่วงหน้า เพื่อให้ใช้ทันกับพระราชบัญญัติอันเป็นแม่บทแล้ว ควรกำหนดให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานเจ้าของเรื่องด้วยว่าต้องจัดทำคำอธิบาย หรือทำความเข้าใจ หรือทำการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบเป็นการล่วงหน้า แต่จะด้วยวิธีใดหรือสื่อใดนั้นแล้วแต่ความเหมาะสม ก็จะเป็นการบริการประชาชนอีกทางหนึ่ง

(๕) การกลั่นกรองเรื่องตามร่างระเบียบฯ ข้อ ๒๐ ซึ่งกำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีวินิจฉัยชี้ขาดก่อนนั้น เห็นว่า เจตนารมณ์ของระเบียบข้อดังกล่าว เป็นไปเพื่อตรวจสอบเรื่องที่เสนอว่าได้ดำเนินการตามหมวด ๑ ถึงหมวด ๔ ครบถ้วนแล้วหรือไม่ และแก้ไขให้ครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนด งานการกลั่นกรองเรื่องดังกล่าวนี้ไม่ควรกระทำโดยคณะกรรมการซึ่งใช้วิธีตัดสินปัญหาโดยเสียงข้างมาก เพราะเป็นงานประจำที่ต้องการความชำนาญ และการสั่งสมประสบการณ์ กรรมการที่มาจากส่วนราชการอื่นจะขาดประสบการณ์ดังกล่าว ภาระหน้าที่นี้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีน่าจะสามารถเป็นผู้กรองงานได้ดีที่สุด นอกจากนี้การใช้ระบบคณะกรรมการยังไม่สอดคล้องกับมาตรา ๒๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

(๖) ในร่างระเบียบฯ ยังขาดการกล่าวถึงระบบการประมวลบันทึกมติ คณะรัฐมนตรีเพื่อการอ้างอิงของส่วนราชการ และการติดตามมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งอาจเขียนไว้เป็นแนวทางแต่เพียงว่าให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจัดให้มีระบบดังกล่าวโดยวิธีการที่เหมาะสม และสามารถสื่อสารติดต่อโดยสะดวกและรวดเร็วก็ได้

อนึ่ง การเสนอความเห็นนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นแต่เฉพาะในหลักการ ส่วนในรายละเอียดของถ้อยคำในร่างพระราชกฤษฎีกาและร่างระเบียบนั้นยังไม่ได้พิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักอำนวยการ

โทร. ๐ ๒๒๒ ๐๒๐๖-๙

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๖๒๐๑

www.krisdika.go.th